

تورک یوردی

تورک ادبباقدری مرکزى هیئتى طرفندره نشر اولنور.

جلد ۲

آغستوس ۱۳۴۱

نومرو ۱۱

خالیجیای

[ساح سائی بکک « شهبندی تجارت راپورلری » مجموعه سنده انتشار ایدن بوقیمتلی مقاله سنی خالیجیلک اسکی برتورک صنعتی اولدیفنی کوسترمسی اعتباریله بالخاصه فائده لی بولیور و اقتباس ایدیورز .]

ایرانده خالیلری عمومیتله چوجقار دو قومقده درلر . بو حال ایرانلیلری تجارتده تثبیت شخصی صاحبی یاپان بر عاملدر .

انگلتره ، فرانسه ، آمریکا ، تورکیه ، مصر ، حتی چین ، حاصلی جهانک زه سنه کیدلسه بر قاچ ایرانلی میلیونره و بر خیلی رفاه ایله یاشایان و حیاتی قازانان ایرانلی تاجرله تصادف اولونور . بونلر یاشادقلری محیطه و بالخاصه دین و عادات اعتباریله یابانجی اولمقله برابر آز بر زمانده بو محیطده بر یرلی کبی یرلشوب ، کهنه تجارت اصوللرینه رغماً حیاتلرینی قورتارمانک یولنی دائمی بولمقده درلر .

تحصیللری نقصان اولدیفنی و بابادن اوکرنندکلری ابتدائی تجارت اصوللرندن باشقده برشی بیلیمه دکلری حالده ایرانلیلرک دنیانک هر طرفده بویله موفق اولمالرینک سبیلرینی آراشدیرمق هر حالده فائده سز اولماز . بو اسبابدن بری ده فکر بجه ، ایرانک هر طرفده اولدیفنی کبی خراسانده ده بیکلرجه چوجو غنک خالیجیلکله مشغول اولماسیدر .

چوجقار خالی دو قومقله هم کوچوک یاشده اکمکنی قازانمق ذوقنی آلمقده ، همده برنوع رسم یایمغه بکزه دین بو ایشده چالیشیرلرکن فکرلرینک انکشافه خدمت ایتمکده درلر .

ایرانده اک مهم اخراجات اشیاسندن بری اولان خالی و خالیجیلق بومملکتده اون بیکلرله انسانی دویوردیفنی کبی ، یوک ، پاموق و بویا کبی ابتدائی موادک سورومنی تأمین ایدرک ، همملته ، همده دولته بویوک منافع تأمین ایتمکده در .

بوسیله بزمده بومشله بی اهمیتله نظر دفته آلامن لازمدر . اساساً خالیجیلق
تورکلرک ایجادی و حالا تورک صنعتیدر .

قانونی سامان زماننده استانبول و باندیرمهده دوقونمش اولان قیس
خالیلر تورکلرک اوزمان بیله بوسنفته فضله اهمیت ویردکلرینی کویسترر . شیمدیده
تورکیهده بوسنعت موجوددر . فقط کرک حربلرک و کرک اهاالک تأثیریه اهمیتلی
برموقع اشغال ایتمه مکدهدر . بزم ایچون بوسنعتی احیا ایتمک همه حال لازمدر .
تورکیهده خالیجیلنی احیا ایتمدیگمز تقدیرده یونانستان ، بالخاصه ایران
خالیلرله قولایلقله رقابت ایدم یایرز . بو صورتله هم مملکتیمزده کی سیکلرله انسانه
حیاتلری واستقباللرینی تأمین ایدم جک برایش بونمش ، هم ملی خزینه مزک کسب
ثروت ایله مسنه خدمت ایتمش اولورز .

تورکیهده ایکی یوز بیک یتیم و شهید اولادی موجوددر . بو چوچقلر دوشو -
نیلدیکی زمان پک طبیی اوله رق خالیجیلق کوز اوکته کلیمکدهدر .
مملکتیمزده یوک و پاموق اولدیننی کی ایشله یه جک پک چوقده آل موجوددر .
حکومتیمز بردفعیه مخصوص اولمق اوزره برایکی میلیون لیرانی بویاورولره سرمایه
اوله رق ویرملی ، بونلری منتظم رتشکیلات آلتنده طویلایه رق ، استانبولده کی
بیه ک قیشلرله ، ولایتلرده املاک ملییه یه یرلشدیروب دستکاهلری قورمالی و بو
چوچقلر جالیشدیرلملیدر .

بو چوچقلر کوندوزلری خالی دوقور ، کیجهلریده درس او قویایلیرلر .
برچوحق ، استعداد ، ذکا وقابایته کوره برآیدن اوچ آیه قدار خالی دوقوماسنی
اوکرتمکدهدر . بو حسابله ایشه باشلانقدن اوچ ، نهایت دزت آی سوکره آیده
یور بیک متره خالی دوقونمش ارله یایر .

بو خالیلرک - وسطی اوله رق - متره سی اون لیرایه ساتیلرله آیده بر میلیون
لیرا ایدر . بولک یازیسی مصرفه کیتمسه ، دکر یازیسی چوچتلرک اعاشه لری ایچین
مکتب ادره لرینه کار قالمش اولور .

برقاچ سنه بو صورتله اداره ایدلکدن سوکرا هم حکومتک اولجه وضع

ایندیکی سرمایه اعاده ایدیش ، همده اون بیکلرجه چوجوغه ایش ولونمش ، عینی زمانده مملکت مزه منتظم ودائی ر صورتده اوجوزجه صاتمغه مجبور اولدیغمز استدائی موادی ایش له مک مقابلنده مهم بر روتک ادخالی تأمین ایدیش اولور . بالخاصه پاموخی ویوکی تمیزله مک ، طارامق وایک یایمق ، صوکر ایاواش یاواش لازم اولان بویالری داخلده اعمال ایتک ایچون ماکنه ومتخصصلرده جلب ایدیلیرسه چوجقملر هم بوماکنه لرده چالیشمق ، همده نظری وعملی درس لرایه سنده خالی دو قوم مقدن باشقه دائما مملکته لازم صنعت رده ده اختصاص صاحبی اوله ییلیرلر .

حکومتک خالی اعمال اتخاا لرنده چالیشه جق بو چوجقملر ایچون رده معاونت سندینی یاییلیر وهر چوجوغک کوردیکی ایشه مقابل تقدیر ایدیلر جت سعی اجر تی ده نامه بوسندینه تودیع اولونورسه ، بویوبوب خار جده ایش یایمق ایچون چیقارکن هرايشیجه برده سرمایه ویرمک وبوسایه ده مملکت مزده مقشبت ، فعال وصنعت صاحبی بر نسل یتشدیرمک ممکن اولور .

ایرانک جغرافی وضعیتی ونقل واسطه لرینک مفقودیتی بزمله بو خصوصده رقابت ایدیه یامسنه مانعدر . ایراندن هر سنه سوق اولونان بیکلرجه خالی طبیعتیه آوروپا و آمریکا بازار لرنده نرم سوق ایدیه جکمز خالی لرله رقابت ایدیه میه جکدر . یومانستانه کیرن مها جر لرك اورالرده در حال خالی دستکاهلری قوزارق ایشه باشلادقری وخارجدن کله حک ایپلک وبویادن یوان حکومتک کومروک آلمادینی ییلدیر ییلور .

کوردیلور که یوان حکومتی ده خالیجیلغه اهمیت ویرمکده در . اگر حکومت ببالاده معروسه مسئلهیه اهمیت عطف ایدر ونوفکریمزک موقع فعله ایصالنی تأمین بویورر ایشه ، تور که پک آز بر زمانده جهامک خالی پیالیرینه حاکم اله ییلیر . بونک نه درجه فوائدی موجب اوله حنی ایشه مسغنی ایضا حدر .

ایرانده خالی یایمغه هانکی تاریخنده باشلاندینی قطعی صورتده معلوم دکدر . بوبانده هیچ ر طرفده ر قیده تصادف ایدله مکله برابر ایران تاریخنده (خسرو پرویز) ک خالی سندن بحث ایدلکده در . حضرت عمر الفاروقک مجاهد لرر مداینده بومشهور

خالى ايله برابر دهها باشقه خايليرى ده غنيمت اوله رق آلمش و آرالرنده بارچه بارچه اوله رق تقسيم ايله مشلردر . بو وقمى حكايه ايدن تاريخ عىنى زمانده بر روايت كوره بو خالينك قيمتدار طاشلرله ايشلمه لي ، ديكر بر روايت كوره ده درت موسمى كوستدر بر تابلو حالده اولديغنى قيد ايتمكده در . تاريخك بحث ايتديكى الكاسكى خالى بودر . شيمدى يه قدر بوندن دهها اسكى برخايدن بحث ايدله مشدر .

صفويلىر دورنده باخصوص شاه عباس كيرك زمانده اصفهانده دوقونان خايلر بوكون الك قيمتلى ماللردر . موزه لرده طوبقيو سراينده ، اصفهانده شاه اسماعيل اولك و مشهده امام رضانك تربهلرنده بو خايلر واردر . بونلره عباسى نامى و يرلمكده و آنتيقه خايلر صيره سنده ذكر اولمقده در . دوقونمه تاريخلى ۹۰۰-۱۰۰۰ سنه لريدر . فارسى ديلىده خالى كلمه سى يوقدر . خسرو پرويزك خايلسندن بحث ايدن مورخلىر « فرش » و « بساط » اسملىرى قوللانمقده در لركه بو اسملرده عربجه در . فرس قديم وجديدده (خالى) ، (قالى) و (قالين) اسملىرى مستعملدر . بو اسملرده وركجه در . « قالين » كلمدن دهها قالينجه اولان خايلر ايچون قوللانيلمقده در . توركستان ، بخارا ، باشقىر دستان و بوتون تورك اللرنده خالى يه قالين و قالى دىيلىدكنه ، واصل فارسى ديلىده ايسه (خالى) ي افاده ايدمك بركله بولمامه سنه نظر آخالينك توركلر طرفندن ايجاد ايدلديكى شهبه سز كورونيور . اساساً نروده تورك وارايسه اوراده خالى دستكاهى واردر . كرك تورك شهرلرنده و كرك عشيرت حالده كى تورك قيله لرى آراسنده دائماً برچوق عائله لر خالى دوقومقله وقت كچيرمكده درلر . ايرانده كى تورك قيله لرى و بالخاصه قاشقائيلر هپ خالى دوقومقله مشغولدرلر . فارس اللرنده بختياريلر و سائر فارس اقوامى كچه و جيجيم دوقورلر . خالى دوقومازلر . حتى اهاليسى تماماً فارس اولان كرمان و كاشانده بيله خالى دوقويانلر ، اورالره كيدن آذربايجان توركلريدر .

ايران خايليرى ايكي قسمدر :

۱ — ايلاتى .

۲ — شهرى .

تورك قيله لرینك چادیرلرنده ، صایوانلرنده قادینلر طرفدن دوقونان خالیره
(ایلاتی) دینیر. بونلر عمومیتله کوچو کدر، سجاده در. نادراً دوقونان بویوکلری
بيله یدی سکز متره مربعی کچمز. ایلاتی خالیرک اک ایسیری آسترآباد چوللرینده
دوقونان و (باموت) اسمی ویریلنلردر. - باموت - برتورك قيله سنک اسمیدر.
شیراز اطرافنده کی قاشقائیلرک دوقودقلری و (قاشقائی، شیرازی) اسمی ویریلن
خاللرده کوزلدر.

بو خاليلرك مشهد پياسه سنده بو لونكى قيمتلىرى وسطى اوله رق متره سى اون
تومن ، كاغد باره منزله يكرمى ليرادر . خراسانك شرقنده بلوج وعرب قيله لرى
طرفندن (ايلاتى) خاليلرى دوقونمقده در . بونلرده كوچو كدر . اك بويوكلىرى
درت متره مربعى كچمز . سجاده بويىنده (۱ , ۵۰ ٪ ۱) اولانلرك مشهد
پياسه سنده وسطى قيمتى سكر تو مندر . ايلاتى خاليلرك كرك تارى (اريشى) و كرك
بودى (آرخاجى) تماماً يوك ايليكيدر . بونلر اصلا پاموق قوللانمازلر . صوك
زمانلرده نباتى بويانى ترك ايدىرك كيموى بويلا قوللانمغه باشلامشلا و بوضورتله
خاليلرك قيمتى دوشورمشلردر . چونكه بو بويلا كوتش وصو تأثيريله صولمقده در .
شهرى خاليلر : — شهرى خاليلرك اك مشهورلى تبريز ، مشهد ، كرمان ، سنه ،
همدان ، كاشان ، سلطان آباد ، بند و ترشيزده دوقونور . بو خاليلر دوقوندىقلىرى
شهرى اسمنى آليرلر . مشهد خاليسى تبريز خاليسى كى .

ایرانده الک چوق خالی چیقاران شهر تبریزدر . حربدن اول تبریزده (۲۵۰۰) عمله چالیشدبران اعمالاتخانه لر واردی . حرب عمومی ایران خالی اعمالاتنه هریرده چوق فنا بر تاثیر یامش همان همان خالی تجارتی عقامته اوغرا تمشدر . تبریز اطرافنده کی نخشایش وهرز خالیری مشهوردر .

خراسان خالیری

خراسانده ایکی درلو خالی دوقونور :

۱۔ تورکی باف .

۲ — فارسی باف .

تورکی بافلر ؛ تبریز تورکلرینک دو قودقلری طرزدر . بو طرزده دو قویانلر دستکاهک اوکنده اوطورور . و اوجی چنکلی بریچاق ایله ایی چکر و اییلک یاپار ییچاقده صغ الده طوتیایر بو ، دیگر اصوله نظرآدها قولایدر .

فارسی باف اصولده ایسه دستکاهک آرقه سنده اوطوریلیر . ییچاقینه صاغ الده طوتیلور . صول لك باش وشهادت یازمنی ایله اییلک چکیلیر . ایلیلک یاپیلیر . بوتورک دستکاهلری ده آغیردر . فقط فارسی باف اصولده دو قونان خالیر ده کوزبلجه در .

۱ — چیقی دینلن اصول : ایکی بویلقده بر ایلیلک یاپیلایدر .

۲ — تائی دینلن اصول : هر بویلقده بر ایلیلک یاپیلایدر .

چیقی د قومه ، تائی به نظرآدها قولای ودها اوجوزدر . خراسانده خالی دو قویان اعمالاتخانه صاحبلی همان عمومیتله تور کدرلر . بوسیدن اوست باشلر کاغده اوزرنده کی خالی مودللی چیراقلرینه تور کجه سویلر . چیراقلرده اوست لرینک سوزی اوزرینه هر نیکدن قاچر ایلیلک آتیلایغنی بیایر و ایله ایلیلک یاپارلر . بویوزدن خالی اعمالاتخانه لرنده کی فارس چیراقلر پک چاپوق تور کجه اوکرمکده درلر . بواعمالاتخانه لر مشهده تور کجه مک تمممه خدمت ایتمکده درلر .

بالخاصه یکریمی بش سندن ری خراسانده خالیجیلوق چوق ترقی ایتمشدر . بوتورقینک سببی ینه تور کدردر . بوراده یوک هم اوجوز ، هم کوزل هم ده عمله اجر تی آزددر . بوسبيله ایران آذربایجانندن تور کلر بورایه کلشیر و اعمالاتخانه لر آچشلرددر . صولک زمانلرده بمضی ارمنی و موسویلرده بوتجارته آتشلرددر . بوتده انکلر (قاریه ت اوریه نت قومپانی) مشهده رشبه آچش و خالی تجارتی ببتون یشقه بر شکه دوکمشدر .

یکریمی سندنبری خالی فیاتلری تدریجاً یوکلمشدر . اون بش یکریمی سنه اول آرشینی درت تومه دو قونان بر خالی بوکون اون ایکی تومه دو قونمده در . بو حسابجه یکریمی سنده فیاتلر اوچ دفعه آرمشدر . بوکیدیشه دها آرتاچقدر . خراسانده پک ایجه ایشلر یاپیلماقده در . تورک خالیجیلرندن (عمی اوغللری)

متره مربعی اوچوز تومنه - بزم پاره ایله آلتی یوز لیرایه - بر نوع خالی دوقو -
مقدمه دره . بوقدر بهالی خالی دوقونمسی ایرانده ایلك دفعه واقع اولمقدمه دره . بونوع
خالیلری دوقویان اعمالاتخانه سپارش ایدن تاجرلردن هر آرشین مربعی بتدکجه
پاره سی آلمقدمه دره . بوسورتله خالی دستکاهدن چقارکن پاراسی ده ویرلش اوله جقدره .
بو خالیلری آمریقایه کوندرمک اوزره بوراده کی تورک میلیونرلردن حاجی کاظم
آغا سپارش ایتمشدر .

بو خالیلرک بر ربع متره مربعنده (۲۴۰۰۰۰) ایکی یوز قرق بیک دوکوم
بولمقدمه دره . یاقینده بر ربع متره مربعنده (۷۰۰۰۰۰) یدی یوز بیک دوکوم
بولان بر خالی به باشلانم جقدره . بو خالینک هر متره مربعی بیک تومنه دوقونه جقدره .
خالیجیلغک بوشکلکی یکی بر طرزدره . بو خالیلرک نقشلری ، آهنگ و امتزاجی رنگلرینک
لطافتی دوقونمسیک ایجه لکی تورک صنایع نفیسه سنک بر شاه اثریدر .

شمدی به قادار ایرانک هیچ بر یرنده نه نقش ، نه دوقومه ، نه د . قیمت نقطه
نظریدن بویله نفیس خالیلر دوقونما مشدر . متره سی اوچوز تومنه اولان وهر
مربع متره سنده (۲۴۰۰۰۰) ایلیک اولان خالیلرک اون ساتیم مربعی بر آدم بر
آیده دوقویایلمکده دره .

اعمالاتخانه لرده خالیلری یدی ، سکز یاشنده جوجقار دوقومقدمه درلر .
هر دستکاهده ۳ الی ۵ چوجق بولمقدمه دره . هر دستکاهک بر اوسته سی واردر .
بو اوسته لر سنه لرله تجربه کورمش آدملردر . قبیله لر آرمسنده خالی دوقویا قادین
وقیزلردر . همدان و سلطان آبادده قادینلر دوقور ، دیگر یرلرده خالی دوقوما جیانی
هپ ار کیکلره منحصردر . وسطی خالی ک بر آرشیفی اوچ چوجق اون کونده
دوقویه ییلمکدردر . خراسانده ابلانی خالیلر تورکمن ، عرب و بلوچ خالیلریدر .
عرب و بلوچ خالیلری بر برینه پک مشاهددر بلوچ خالیلری عرب خالیلرندن
داها اییدر . وبلوچ سجاده سی سکز تومن ایدر سه عین بویده بر عرب سجاده سی
بش تومندر .

خراسان بازارلوینه کان بلوچ و عرب سجاده لرینک مقدار سنویسی وسطی

اوله رق ۱۵-۲۰ بیکدر . آستر آباددن مروه قدر اولان واسع قطعه ده تورکنلر طرفدن دوقونان و استانبولجه (بخارا خالیسی) اسمی ویریلن خالیرده مشهد بازارلرینه کتیریلیر . بونلرده کوچو کدر ، متره سی ده اون تومنی تجاوز ایتمز . یونلرک دستکاهلری یرم موازیدر . شهرلرده کی دستکاهلر ایسه یرم عمودیدر . خراسانده شهری خالیر اوچ یرده دوقونور .

۱ — مشهد ۲ — قاپین ۳ — ترشیز .

حرب عمومیدن اول بواچ یرده اوچ بیک قادار دستکاه وار ایدی فقط ، حرب تأثیریه ۱ کترسی قاپانوب یوزه قادار اینش ایسه ده بوسوک کونلرده ینه دستکاه عددی آرتمغه باشلامشدر . بو کونکی حساب کوره مشهدده (۵۵۰) قاپینده (۲۰۰) ترشیزده (۱۵۰) دستکاه واردر . دستکاهلر کیتدکجه چوغالیور . بالخاصه (قارپهت اوریانت قومپانی) نک کتیرمش اولدینی خارجی سرمایه دستکاهلری آرتیراجقدر . بوقومپانیا برسنه در بوراده شعبه آچدینی حالدده اوچ یوزدن فضله دستکاهده سپارش واردر . بوقومپانیا یوکی بویالی اوله رق اعمالا تخالره ویرمکده وهرباطمانی اوتوز بش قراندن حساب ایتدکده ایسه ده کندینه دها بهالی به مال اولمقدهدر . بوقومپانیا قاپا و اوجوز ایش یاپدیرمقدده متره سنی اون ایکی توم سپارش ویرمکده در . بو خالیرک نقشاری اسکی اصولده در . اولجه مقبول اولان تویسز ومات خالیر یرینه شمعی تویلی واسکی طرزده نقشلی بارلاق خالیر آرانمقدهدر . اولجه خالیرک بویوکلری یعنی ۸×۶ ، ۷×۵ ، ۶×۴ جسامتمده اولانلری دها مقبول و قیمتی جسامتی نسبتده یوکسک ایدی . شمعی ایسه کوچوک خالیر دها مقبول و قیمتیدر .

بو کونکی دستکاهلرده بولنان خالیر عمومیتله ۳×۲ ؛ $۳,۵ \times ۲,۵$ و ۴×۳ جسامتمده درلر . ۱ کترتی ایسه ۳×۲ جسامتمده اولانلر تشکیل ایدیور . بودستکاهلرده اوچر چوجق چالیشمقدهدر .

حربدن اول خالیرلر اوجوز دیه اوروپا کیمیوی بویالرینه صاریلش و بونی قوللانمغه باشلامشدری . فقط ایران حکومتی بونی خالیرجیلغه برضربه تلقی ایدرک

بونوع بویالرك ادخالنی منع ایچون قعطی تدیرلر آلهرق کومروکلرینه امرلر ویرمش
ایسه ده ینه قاچاقچیلنك اوکنه کچمه مشدر . قاچاق اولارق کلن و اعمال ایدیلن
بونوع بویالره یوزده آلتی کومروك رسمی وضع ایدلش وبوصورتله نباتی بویالر
کیسوی بویالردن ده اوجوز مال اولمغه باشلامشدر .

رنکالر

عموماً طبیعی رنکالر شونلردر : قیرمزی ، لاجورد ، ماوی ، چهره ئی (بکز)
یشیل ، نخودی ، قهوه رنکی ، قینه رنکی ، طورونجی ، لیونی ، کول رنکی ،
دارچینی ، فستیقی ، ایکده یپراغی ، دوه تویی رنکی ، بیاض ، سیاه وقورشونیدر .
بورنکلرك هر برندن برقاچر رنك ده اچیق یاییلا بیلیر . رنکلری آچق ایچون
قوللا سیلان مواد شونلردر : زئی ، نیلی ، اشبرك ، روناس قیرمز دانه وجوز قابوغی ،
صوغان قابوغی ، آصمه یپراغی ، یبانی صاری کلدر .

اوللری ایپلکلری بویامه دن اول اوچ کون قادار کیره چ صوینه باتیروب
صکره بویالردی . بوصورتله ایپلر غایت تمیز و پارلاق اولور ایدی ایسه ده کیرچ
ایپلکلری چوروتدیکندن خالیلر دایانیق سز اولوردی . بواسول شمعی ترك ایدلشدر .

قیاتلر

برباطمان — یعنی (۲۹۴۹) غرام . — یوکلک بویانمسی ، بربری اوسته یدی
قرانه — بوکونکی پیاسه یه کوره ۱۴۰ غروشه مال اولمقده در . برباطمان یوکلدن
اوچ چیرك باطمان ایپك حاصل اولور .

هرباطمان یوکه اوچ قران حلاج اجرتی ویلیر . برباطمان ایپك اکیرمك
حق ده بش قراندر . یوکی قادینلر اکییریر . اصل یوکلک باطمانی بوسنه اون اوچ
قراندر . یوکلک تمیزلیر و طارانیر کن هرباطمانده درت قراناق غائب ایدر . بوحسابجه
تمیزلنمش ، بویانمش برباطمان یوکلک ۳۲ قرانه مال اونمقده در . (بزم پاره ایله ۶۴۰
غروشه)

غروشه شهر لرده دوقوبان خالیرک عمومیتله (تاری - آریشی) پاموق ایپلکی ایله در .
 حرب عمومیدن اول بو پاموق ایپلکنک باطمانی با کودن (۱۸-۲۰) قرانه کلیردی .
 شمدی ایسه هندستان یولیه کلدیکندن (۴۰) قرانه مال اولمقده در .
 (ترشیز) ده دوقونان خالیر ایچون عمومیتله یرلی پاموق ایپلکی قوللا نیلمقده در .
 بو ایپلکنک باطمانی (۲۰) قرانه مال اولمقده در . اوراده باطمان ایپلکی اکیرمک
 ایچون سکز قران ویرلمکده در . خالیرک (آرغاجی) هر یرده بو یرلی ایپلکده در .
 متوسط خالیرک - یعنی خرج عالم اولان خالیرک - شمدیکی حالده بر متره
 مربعی بر باطمان یوک ، یاریم باطمان پاموق ایپلکی ایله اولور . برانسان تک باشه
 دوقودینی حالده بر متره مربعی خالی ایچون (۴۲) قران صرف اییدیور . (بزم
 پاره ایله سکز یوز قرق غروشدیر) بو کونلرده دوقومه اجرتی حربدن اولکی
 سنه لره نظراً یوزده اللی آرتمشدر . مشهد خالیرلی حربدن اول - متوسط طری -
 اون ایکی تومنه صاتیلیر و اعمالا تنخانه صاحب لرینه ایسه متره باشه ۲۵ - ۳۰ قران
 کار قالیردی . شمدی ینه اون ایکی تومنه صاتیلدینی حالده انجیق ۵ - ۸ قران کار
 قالمقده در . ترشیز خالیرلی حربدن اول ۴۵ - ۵۰ قرانه صاتیلیردی ، شمدی .
 ۶۵ - ۷۰ قرانه صاتیلمقده در . بو خالیرک دنما مشتری و اردر . متره سی سکز
 تومندن اشاعی اولان بو کبی خالیرلر پیاسه ده هیچ قالماز همان صاتیلیر . چونکه
 شو صرده هر کس اوجوز مال آرمقده در . حرب ایچنده بیله (۱۹۱۶ سنه سنه)
 برسنه ظرفنده خراساندن (۹۶۰۸۸۸) قرانلق خالی اخراج ایدلمشدر .
 بو حساب ؛ کو مروک ایستاتستیکلرینه کوره در . برچوق خالی ده قاجاق اوله رق
 سوق ایدلمکده در .

خالی سپارشی (مقاطعه) اوزرینه در .

مقاطعه ؛ (تائی) دوقونانلرده (۱۲۰۰۰) ، (چیفقی) دوقونانلرده (۶۰۰۰)
 ایللیک دیمکدر . یعنی بویاقلرک ۱۲۰۰۰ عددی اوزرندن کچیریلن ایللیکه مقاطعه
 نامی ویریلور .

بومقاطعه لر بر آرشین ده اولور ، بش آرشین ده اولور . نقدر صیق اولورسه
 اوقدر اینی و بهالی اولور . وسطی خالیدک بر آرشین ارن ایکی تومنه یاپیلور .
 هر آرشینده (۱۲) مقاطعه واردور . حریدن اول یالکیز خراسانک دکل بوتون
 ایران خالی پیاسه مرکزی استانبول ایدی . مشهد خالیدری باطوم یولیه روس
 و ایران اکیه دیتورلری واسطه سیله استانبوله سوق و ماله یوزده یدی یول
 خرجی ضم اولونوردی . شمدی باطوم یولک قبالی اولمسی استانبولک بو پیاسه دن
 محرومیتنه و خالیدک باشقه یرلره کوندرلمسینه سببیت ویرلمشدر . بو حال تورکیه
 ایچون بر ضرردور . شمدی خالیدر مشهددن دوز داب و هندستان یولیه لوندره
 و آمریقایه کوندرلمکده و آنجق یوزده یکرمی قدری استانبوله سوق اولنه بیلیمکده در .
 بونلره یوزده ۲۵ - ۳۰ نسبتنده یول خرجی ضم ایدلمکده و اصغری درت آیده
 استانبوله کیلمکده در .

استانبولک بومهم تجارتی غائب ایتیمی شایان تأسفدر . فقط استانبول بوتجارت
 ایچون طیبی بر مرکزدر . بو کون بو پیاسه مرکزی اولمسی غائب ایتیمی موقت
 بر زمان ایچوندر . آنجق حکومتیزک جدی تدابیر اتخاذا ایدهرک باطوم یولک
 آچیلیمسی تأمین ایتیمی لازمدر . باطوم یولک قایانمسی یوزندن روسیه ده متضرردور .
 هر ایکی طرف ایچون ده فائده لی اوله جق اولان بو یولک آچیلیمسی ده اچوق
 کیلمه ملیدر . بالخاصه استانبولک استقبالی نقطه نظرندن حکومتیزک بونقطه یه لایق
 اولدینی اهمیق عطف ایتیمی پک زیاده شایان تمئیدر .

خراسان : سیاح

م . مامی